

Sygn. akt II UK 516/13

POSTANOWIENIE

Dnia 21 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku B. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w L.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.
o wydanie zaświadczenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 marca 2014 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 15 maja 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 maja 2013 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. od wyroku z dnia 25 lipca 2012 r., którym Sąd Okręgowy w G. zmienił decyzję organu rentowego z dnia 2 lutego 2012 r. w ten sposób, że uznał za prawidłowe stanowisko wnioskodawcy „B.” Spółki z o.o. Spółki komandytowej w L. w przedmiocie ustalenia wysokości składki na ubezpieczenie wypadkowe.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku organ rentowy zarzucił naruszenie prawa materialnego tj.: 1) art. 93a § 2 pkt 2 Ordynacji podatkowej w związku z art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, przez błędne przyjęcie, że stopa procentowa składek mieści się w zakresie przedmiotowym normy zawartej w art. 31 ustawy systemowej i przepis ten odsyła do wskazanych w nim przepisów Ordynacji podatkowej w zakresie wszelkich praw i obowiązków

istniejących w sferze ubezpieczeń społecznych; 2) art. 15 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, przez zignorowanie faktu, iż stopa procentowa składek na ubezpieczenie wypadkowe jest zróżnicowana dla poszczególnych płatników składek i ustalana w zależności od poziomu zagrożeń zawodowych oraz skutków tych zagrożeń, a żaden przepis nie zakłada sukcesji stopy procentowej składek, nie może być ona bowiem postrzegana w kategorii zobowiązania czy uprawnienia swobodnie przechodzącego na następcę prawnego.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i rozstrzygnięcie co do istoty sprawy „poprzez orzeczenie o oddaleniu apelacji powoda”.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono po pierwsze - występowaniem istotnego zagadnienia prawnego, a mianowicie „czy nowopowstała spółka, która jest uniwersalnym sukcesorem prawnym osoby fizycznej prowadzącej tę samą pozarolniczą działalność, która wniosła jako wkład swoje przedsiębiorstwo na pokrycie udziału w utworzonej spółce, zachowuje prawo do opłacania składek na ubezpieczenie wypadkowe według dotychczasowej stopy procentowej (obowiązującej jego poprzednika prawnego)” oraz po drugie - oczywistą zasadnością skargi „wobec skutków społecznych i finansowych przyjętej przez Sąd Apelacyjny w (...) linii orzekania”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym

skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia. Z kolei zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por.

postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione bowiem tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Skarżący nie odnosi się do tak rozumianych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Po pierwsze - uzasadnienia dla występowania przesłanki oczywistej zasadności skargi nie może stanowić samo odwołanie się do „skutków społecznych i finansowych przyjętej przez Sąd Apelacyjny w G. linii orzekania”. Po drugie - w zakresie występowania istotnego zagadnienia prawnego skarżący nie tylko nie przeprowadza jakiegokolwiek wyводу jurydycznego dla wykazania, że istotnie zagadnienie takie istnieje i wymaga zaangażowania Sądu Najwyższego, ale nawet nie wskazuje na przepisy prawa, na tle których miałyby rodzić się konstruowany przez niego problem prawny, a rzeczą Sądu Najwyższego na etapie przedsądu nie jest poszukiwanie takich okoliczności w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych i formułowanie za skarżącego prawidłowego wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania. Po trzecie - Sąd Najwyższy niejednokrotnie wyjaśniał, że w odniesieniu do składek na ubezpieczenie wypadkowe sytuacja pracodawców jest taka jak podatników, a nie płatników należności podatkowych, co ma znaczenie dla analizy przepisów Ordynacji podatkowej stosowanych odpowiednio do należności z tytułu składek na podstawie art. 31 ustawy systemowej. Sukcesja w zakresie prawa podatkowego (odpowiednio: w zakresie należności z tytułu składek) ma charakter generalny, taki jak w przypadku osoby prawnej powstającej w wyniku jej przekształcenia (art. 93a Ordynacji podatkowej). Taka osoba prawna zachowuje prawo do opłacania składek na ubezpieczenie wypadkowe według stopy procentowej obowiązującej osobę, która prowadziła zakład pracy przed przekształceniem, jeżeli nie ustalono zmiany okoliczności związanych ze zmianą ryzyka wypadkowego w zakładzie pracy zatrudniającym pracowników, których dotyczą składki na ubezpieczenie wypadkowe (por. powołane

przez Sąd drugiej instancji wyroki z dnia 25 maja 2010 r., I UK 8/10, OSNP 2011 nr 21-22, poz. 279 oraz z dnia 18 kwietnia 2012 r., I UK 358/11, OSNP 2013 nr 9-10, poz. 116).

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.